

ME HYVINVOINNIN TEKIJÄT

KTV:n muistitietokeruu 2000

ME HYVINVOINNIN TEKIJÄT

KTV:n muistitietokeruu

Kunta ja Me pääkirjoitus 15.10.1966:

"Työstä ei siis ole puutetta sen enempää liiton kuin perusjärjestöjemmekään piirissä. Parhaiten toimii jäsenistömme yhteisten aoidemme onnistumiseksi huolellisesti ja tarkoin perehtymällä esillä oleviin kysymyksiin sekä aktiivisesti ja tunnollisesti osallistumalla järjestötoimintaan. Kun näin menetellään, ei ole syytä epäillä, etteikö nyt vireillä olevia kysymyksiä ratkaistaessa päästäisi parhaaseen mahdolliseen tulokseen."

Miten on käynyt? Mikä on ollut Sinun panoksesi?

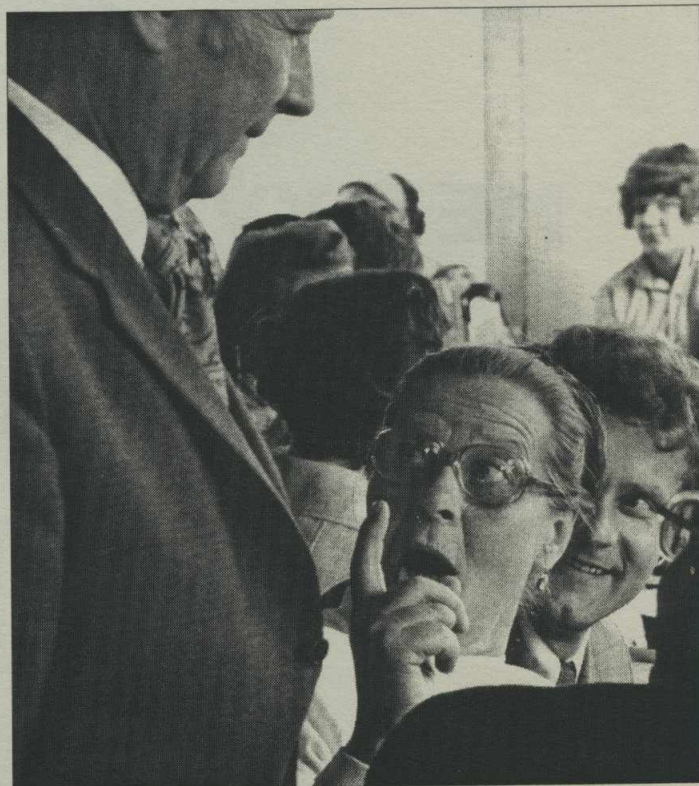
Kuntalaitosta pidettiin pitkään eräänlaisena paikallissosialismina ja sen työntekijöiden arvostus oli alhainen. Toisaalta kunnan palveluksessa oli myös "ylhäisöllisiä" viranhaltijoita ja kunnan työntekijöiden työehdot erottuivat yksityisiä turvattummiksi. Työhön pääsy erityisesti suurien kaupunkien varikoille, rakennustöihin, konepajoille ym. tuli kovin halutuksi. Mutta maalaiskunnissa työntekijät olivat isäntävallan alla.

Ensimmäinen kunnantyöntekijöiden ammattiosasto perustettiin Helsingissä joulukuussa 1905. Kesti kuitenkin vielä neljännesvuosisadan ennen kuin Suomen Kunnantyöntekijäin Liitto vuoden 1931 marraskuussa syntyi. Liiton jäsenistö koostui tuolloin pääasiassa tuntipalkkaisista miehistä. Liiton nimi muuttui vuonna 1958 Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitoksi – KTV:ksi, josta kehkeytyi laaja-alainen useimpia kunta-alan ammattiryhmiä edustava ammattiliitto. 1960-luvulta alkaen KTV laajeni kaupungeista maaseudulle, muuttui kuntien tehtäväkentän kasvaessa naisenemmistöiseksi ja kasvoi maan suurimmaksi ammattiliitoksi vuonna 1982.

SAK:n hajaannuksen aikana 1960-luvulla KTV kulki keskusjärjestöjen ulkopuolella omaa kolmatta linjaansa. Vuonna 1968 siirryttiin tulopolitiikan aikakauteen. Liitto sai 1970-luvulla keskitetyn kunnallisen sopimusjärjestelmän synnyttyä aiwan uudenlaisen roolin sopimusosapuolena ja kunnallisen henkilöstön määrän kasvu moninkertaisti jäsenmäärän.

1980-luvulla nousivat esiin uudet monisärmäiset haasteet. Kamppailtiin kunnallisten palvelujen tuotannon yksityistämistä vastaan ja uhkaavaa työvoimapulaa pyrittiin torjumaan mm. vaatimuksilla pääkaupunkilisistä. Suunnan muutti kokonaan 1990-luvun syvä taloudellinen lama ja sen varjolla tehdyt hyökkäykset ay-liikettä vastaan. KTV:ssa vanhat tavoitteet ja toimintamallit jouduttiin arvioimaan uudelleen.

Kuntatalouden heiketessä keskeisimmäksi päämääräksi asetettiin työpaikkojen turvaaminen. Toisaalta tehtiin henkilöstömenoja alentavia säästösopimuksia, toisaalta liitossa ja yhdistyksissä pyrittiin monin eri tavoin osallistumaan kuntien toiminnan, työorganisaatioiden ja töiden kehittämiseen. Vaikeimpien lamavuosien jäätyä taakse on edessä yhä uusia

kysymyksiä: palvelujen uudelleenorganisointi, kilpailuttaminen, yhtiöittäminen, kolmannen sektorin rooli jne.

ME HYVINVOINNIN TEKIJÄT –muistitietokeruu on tarkoitettu henkilökohtaisten tuntojesi ja erityisesti ammattiyhdistystoimintaan liittyvien muistojesi tallentamiseksi. Millaisia kokemuksia sinulla on ammattiyhdistystoiminnastasi ollut; missä olet ollut mukana, millaisia ovat olleet vaikeat tilanteet, millaisia saavutuksen hetket. Pue ne sanallisiksi välähdyksiksi, tarinoiksi, hupaisiksikin kertomuksiksi ja kerro, mitkä henkilökohtaiset sattumat ja tapahtumat ovat työuraasi vaikuttaneet. Ammattiyhdistystoimintasi toivotaan olevan siinä ajatuksellinen keskipiste.

Kysymykset

1. Kunnan palvelukseen

Kerro, miten tulit kunnan palvelukseen, mitkä olivat työsi ja haaveesi. Oliko sinulla mielikuva kunnantyöstä ja työntekijöistä, palkasta, työn vaativuudesta tai turvasta työsuhteesta? Miten oma elämäntilanteesi, asunnon hankkiminen, perhe ym. liittyi työhösi?

2. Työ ja ammattiyhdistys

Kuvaa työtehtäviäsi ja niissä tapahtuneita muutoksia. Entä työyhteisösi: millaisia ovat olleet suhteesi esimiehiin, työtovereihin ja muihin ammattiryhmiin? Kerro esimerkkejä. Miten tuli ensimmäisen kerran tekemisiin ammattiyhdistystoiminnan kanssa, mikä veti mukaan, vahva yksilö, aatteen palo, tilanne vai peräti sattuma? Kerro ensimmäiset muistikuvasi yhdistyksen kokouksista, tilaisuuksista, jäsenmaksujen kannosta. Lähditkö toimintaan mukaan, kenties opiskelemaan ja hakemaan kursseilta tietoa, kun omat eväät eivät tuntuneet riittävän? Miten henkilövalinnat tehtiin? Muistatko kovaakin taistoa ja juttuausta? Oletko ollut mukana ay-liikkeen hajaannuksen aikana? Kuinka koet vaikuttaneesi asioihin ja miten ay-toiminta on vaikuttanut elämäsi kulkuun? Kuvaile suuri haasteesi, mikä se oli jaksuunsa siitä selvisit. Kerro myös yhdistyksesi juhlista, tempauksista, vapaa-ajan toiminnasta, lomapaikasta, ystävyssuhteista ja siitä, mikä sinusta on ammattiyhdistystoveruutta.

3. Luottamustoimet, neuvottelut ja edunvalvonta

Missä luottamustehtävissä olet ollut? Kuinka olet niihin pyrkinyt, päässyt tai –joutunut? Mistä asioista alkoi neuvottelijan urasi? Kuka oli vastapuolesi? Millaisia asioita neuvotteluissa on noussut tapahtunut ja mitkä kysymykset ovat nousseet muita tärkeämmiksi? Entä ne tiukat hetket: neuvottelut umpikujassa, lakkoja tai lakonuhkia, säästösopimuksia, irtisanomisia... Muistele myös sitä, mitä saavutettiin. Kuvaile onnistumisia ja mahdollisia vastoinkäymisiä, äläkä unohda hauskoja kömmähdyksiä, naurun hetkiä ja sitä, kuinka palkkahästä päästiin. Oliko sinulla roolia kunnallispoliitikassa? Millaisia muistoja sinulla on liittokokousvaaleista, edustajaksi tulosta ja liittokokouksista ja muista KTV:n tehtävistä? Mikä merkitys liitolla on toiminnassasi ollut?

Keruujulistus

Kunta-alan ammattiliitto KTV julistaa jäseniään koskevan muistitietokeruun, joka ei ole kilpailu vaikka palkintojakin on luvassa. Muistele ja kirjoita, vapaasti muttei aivan mielikuivutuksellisesti työstäsi, työsuhteistasi ja ammattiyhdistystoiminnan arjesta sellaisena kuin ne olet kokenut. Muistitieto ei kysy ikää eikä muisteltavan tapahtuman tarvitse olla kaukana menneisyydessä, eilisenhän osaa kertoa paremmin...

Vastausohjeet

Kirjoita mieluiten koneella A4-kokoiselle arkille. Merkitse alkuun nimesi, syntymävuotesi ja osoitteesi. Kirjoittaessasi ei ole syytä takertua pikkuseikkoihin, sillä tämän keruun tarkoitus ei ole kilpailu vaan oman muistivarannon tyhjentäminen rennosti.

Kysymyksetkin ovat vain ohjeellisia. Näiden tarkoituksena on ainoastaan herättää ajatuksia ja emmehän me tiedä kysyäkään, mitä kaikkia kokemuksia sinulla on muistella. Hyviä apuneuvoja asioiden palauttamiseksi mieleen ovat myös valokuvat, vuosikertomukset, lehti- ym. jutut ja muistiinpanot, jotka kuin taikauskusta aukaisevat näköaloja menneisiin tapahtumiin, mielialoihin, ihmisiin, työolosuhteisiin jne.

Vastausosoite ja -aika

Muistelmat tulee lähettää 1.12.2000 mennessä osoitteeseen:

Työväen Muistitietotoimikunta/Risto Reuna
Paasivuorenkatu 5 B
00530 Helsinki

Voit vastata myös sähköpostitse osoitteeseen:
timo.saarnio@ktv.fi

Lisätietoja saat tarvittaessa keruun vastuuhenkilöiltä Risto Reunalta, (09) 774 3110, ja Timo Saarniolta, (09) 770 3336.

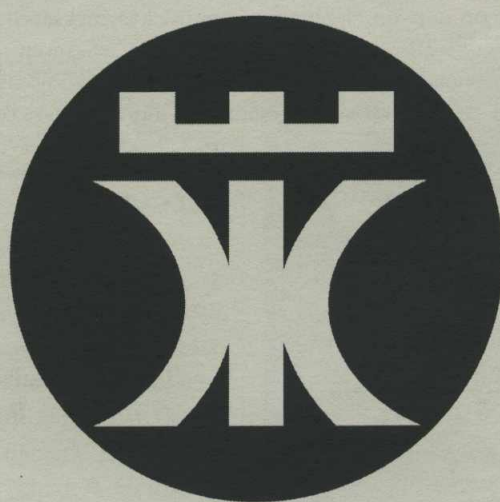
Käyttö

Keruun avulla on tarkoitus koota kunta-alan ammattiyhdistystoiminnan muistitietoa. Kirjoitukset tallennetaan Työväen Muistitietotoimikunnan kokoelmiin tutkimuskäyttöä varten. Mahdollisista käytöstä koskevista rajoituksista tulee mainita erikseen.

Palkinnot

KTV jakaa palkintoina yhteensä 10 000 markkaa: I palkinto 3000 markkaa, II palkinto 2000 markkaa sekä viisi 1000 markan palkintoa.

Palkintoraatina toimii KTV:n historiikkitoimikunta, jonka jäseninä ovat Jouni Riskilä, Jaakko Riikonen, Eino Kannisto, Eila Järvi, Reijo Kaunola, Timo Saarnio, Kyösti Vuortola ja Kari Pikkarainen. Palkintojenjakotilaisuus on kesäkuussa 2001 KTV:n uuden edustajiston kokouksessa.

KTV